

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Versie 2020

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid van kinderdagverblijf Piggelmee.

Piggelmee is een kleinschalig kinderdagverblijf voor kinderen van 0 tot 4jaar, gevestigd in Son en Breugel. De kleinschaligheid wordt als uitgangspunt en als heel belangrijk ervaren; 'het grote huisgezin'.

Kinderdagverblijf Piggelmee is ontstaan uit een particulier initiatief van twee vrouwen en is geopend in januari 1989. Uit een behoeftepeiling bleek dat de animo voor kinderopvang in Son en Breugel groot was. De kinderopvang stond destijds nog in de kinderschoenen, maar na een korte aanlooperperiode was er een volle bezetting en dat is al die jaren zo gebleven. Op dit moment is er nog één eigenaar, Annemiek Wilhelm.

In januari 2015 zijn we verhuisd naar het nieuwe gebouw van basisschool de Stokland, waar we een geheel eigen gedeelte hebben met twee ruime groepsruimtes en een extra speelgedeelte. Piggelmee heeft, vergeleken met de normen in de kinderopvang, veel vrije speelruimte voor de kinderen, zowel binnen als buiten.

Binnen het kinderdagverblijf worden kinderen opgevangen variërend in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Dit gebeurt in twee groepen van maximaal 13 kinderen en 2 pedagogisch medewerkers, of (sporadisch) maximaal 16 kinderen en 3 medewerkers.

Het pedagogisch beleid

Het pedagogisch beleid is een inhoudelijke beschrijving en dient als basis, uitgangspunt en leidraad voor de dagelijkse gang van zaken binnen Piggelmee. In dit beleid staan de visie, de pedagogische doelen en algemene uitgangspunten van Piggelmee beschreven. Daarop volgt informatie over hoe we deze doelen willen bereiken, waarbij de stamgroepen, het team en het gebouw een belangrijke rol vervullen. Ook staat beschreven hoe de wet- en regelgeving vertaald wordt naar de praktijk.

Het is enerzijds voor Piggelmee van belang om professioneel, bewust en op een eenduidige manier te werken en anderzijds voor ouders van belang om te weten hoe hun kinderen worden begeleid en welke pedagogische keuzes er worden gemaakt. De communicatie naar en met ouders is van groot belang. Samen staan we immers voor het belang van een goede ontwikkeling van het kind.

Inhoudsopgave

INLEIDING	2
HET PEDAGOGISCH BELEID	2
1. VISIE EN MOTIVATIE	5
VISIE	5
HOOFDDOEL	5
SUBDOELEN	5
PIGGELMEE & PEDAGOGIEK	5
2. PEDAGOGISCHE BASISDOELEN	8
3. DE RUIMTEN	17
GROEPEN	17
EXTRA SPEELRUIMTE	18
BUITENRUIMTE	18
UITSTAPJE	18
4. HET TEAM	19
PEDAGOGISCH MEDEWERKER	19
DIRECTIE	19
OPROEPKRACHT	19
SCHOONMAAKBEDRIJF	19
STAGIAIRE	19
PEDAGOGISCH COACH/BELEIDSMEDEWERKER	19
5. EEN DAG BIJ PIGGELMEE	20
OPENINGSTIJDEN	20
DAGINDELING	20
VERZORGING	21
GEDRAGSREGELS	21
TELEVISIE	21
WERKTIJDEN EN 3-UURSREGELING	21
6. DE ONTWIKKELING VAN HET KIND	23

MENTORSCHAP	23
KINDVOLGSYSTEEM	23
WERKEN MET THEMA'S	24
VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE (VVE)	24
DOORGAANDE LIJN NAAR DE BASISCHOOL	24
7. OUDERCONTACT	26
8. PRAKTISCHE INFORMATIE	28
PLAATSING	28
EXTRA DAGDELEN EN RUILEN	28
OPZEGGING	28
TIJDELIJKE AFWEZIGHEID	28
ZIEKTE	28
NAWOORD	29

1. Visie en motivatie

Visie

Wij gaan er vanuit dat ieder kind een uniek individu is dat zich in zijn eigen tempo ontwikkelt op basis van aanleg/karakter, opvoeding en omgeving.

Hoofddoel

Uitgaande van de eigenheid van elk kind, willen wij de ontwikkeling van het kind ondersteunen en stimuleren, zodat het vertrouwen krijgt in eigen kunnen, zelfstandig wordt en respect en verantwoordelijkheid ontwikkelt voor zichzelf en voor anderen.

Subdoelen

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van de sociale competentie
3. Het bevorderen van de persoonlijke competentie
4. De overdracht van normen en waarden

Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers is gebaseerd op de visie en het hoofddoel met subdoelen. De subdoelen zijn gebaseerd op de pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven; het bieden van emotionele veiligheid, het bevorderen van de sociale competentie, het bevorderen van de persoonlijke competentie en de overdracht van normen en waarden. De pedagogische basisdoelen zijn onderdeel van de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang.

In hoofdstuk 2 staat met praktijkvoorbeelden beschreven hoe de praktische vertaling van de subdoelen in de praktijk vorm krijgt.

Piggelmee & Pedagogiek

In de pedagogische praktijk van kinderdagverblijf Piggelmee staan een aantal speerpunten centraal. De pedagogisch medewerkers hebben extra aandacht voor de verzorgmomenten, het gevoel van een groot huisgezin, het stimuleren van de zelfstandigheid van de kinderen en het eigen professionele pedagogisch handelen. Bij Piggelmee laten we ons inspireren door verschillende pedagogische stromingen, pedagogen en psychologen. Denk hierbij aan Emmi Pikler, Maria Montessori, Reggio Emilia en Micha de Winter.

Het kindbeeld

In het kindbeeld van de visie Reggio Emilia van filosoof Loris Malaguzzi zien we veel overeenkomsten met het kindbeeld van Piggelmee. Ieder kind is uniek. Als volwassenen kunnen we het kind leren kennen door naar het kind te **luisteren** en **kijken**. De kennis over de kinderen wordt in de omgeving gezamenlijk met de kinderen opgebouwd. Kinderen worden geboren met vele mogelijkheden, hebben gevoelens, zijn nieuwsgierig, leergierig en creatief. Een kind is van nature sociaal en wil graag communiceren met iedereen om zich heen.

Het grote huisgezin

Iedereen is welkom bij Piggelmee. We zijn een groot huisgezin. Zowel de medewerkers als de kinderen zijn een volwaardig onderdeel van de groep en krijgen de ruimte om zich te ontplooiën. Zo ontstaat er **eigenaarschap**. Piggelmee biedt een huiselijke en warme omgeving met een dorps- en tevens nuchtere sfeer.

It takes a village to raise a child

Dit is een oud Afrikaans gezegde waarmee wordt bedoeld dat bij het opvoeden en leren van kinderen alle mensen in de directe omgeving betrokken zijn zoals: familie, vrienden van ouders, opa's en oma's, kinderopvang etc. Al deze mensen hebben invloed op de ontwikkeling van kinderen. Ouders dragen niet alleen de verantwoordelijkheid voor de opvoeding. De pedagogisch medewerkers van Piggelmee hebben **oprechte interesse** en zijn betrokken bij het leven van de kinderen, zo wordt de opvang als een verlengstuk van thuis ervaren.

Verbinding

Volgens hoogleraar Pedagogiek, Micha de Winter, is opvoeding de taak van de ouders en andere volwassenen in de leefomgeving van een kind. Wanneer ouders en professionals samenwerken en afstemmen levert dit voordelen op voor een kind. De kinderen leren dat ze deel uit maken van een groep, dat ze ergens terecht kunnen, leren dat het belangrijk is om rekening te houden met anderen en dat je samen tot oplossingen kan komen. Zo ervaren kinderen hoe het is om in een democratie te leven. Daarbij hoort een opvoedingsstijl met **steun, liefde en aandacht**, met grenzen stellen en grenzen uitleggen.

Bij Piggelmee vinden wij de overdrachtsmomenten met ouders belangrijk. Zo behouden we de verbinding met elkaar. De pedagogisch medewerkers hebben een **open houding**, zijn kundig, hebben levenservaring, een hoog verantwoordelijkheidsgevoel en zijn een betrokken opvoedpartner. Ouders kunnen bij hen terecht voor **laagdrempelig opvoedadvies**. Het contact tussen de medewerkers en ouders is makkelijk te leggen, de lijnen zijn kort door onze kleinschaligheid. De kinderen ervaren de verbinding tussen thuis en Piggelmee tijdens activiteiten, kringgesprekken, gesprekjes tijdens spelmomenten en herkenbaarheid in de groepsruimte. Ouders en familieleden worden uitgenodigd om te participeren tijdens activiteiten zoals voorlezen. De thuissituatie wordt verwerkt in thema-activiteiten zoals een map met foto's van de gezinsleden of de woning van het kind, en Puk van de VVE-methode mag soms ook logeren bij een kind.

Emmi pikler

Bij Piggelmee zien we een baby als actieve partner. Dit houdt in dat we ons realiseren dat een baby van jongs af aan al veel begrijpt. We observeren de signalen zoals mimiek, beweging en geluiden, en reageren daarop. Zo ervaart een baby al van jongs af aan dat het invloed heeft op de manier waarop een volwassene hem of haar verzorgt. Dit stimuleert het **gevoel van eigenwaarde en autonomie**. Bewegen, spelen en echt contact tijdens de verzorging zijn volgens kinderarts en pedagoog Emmi Pikler van cruciaal belang voor de ontwikkeling. De ruime **speeloppervlakte** van de groepsruimte, speelhal en buitenruimte van Piggelmee draagt bij aan de bewegingsvrijheid van de kinderen. Spel komt terug middels vrij spel en spel onder begeleiding in de binnen- en buitenruimte. Bij Piggelmee is er actieve aandacht en **tijd voor de verzorgmomenten**. We geven de kinderen de ruimte om te participeren waardoor er een samenwerking ontstaat. De interactie tijdens deze momenten is van belang, er wordt veel met de kinderen gesproken waardoor de handelingen voorspelbaar worden. Daarnaast wordt er volop geknuffeld en is er veel plezier met elkaar.

Spelmateriaal en voorbereiding op school

Volgens Maria Montessori ontwikkelen de kinderen uit zichzelf zolang ze zich in een goede omgeving bevinden die aansluit bij de beleving en met materialen die uitnodigen tot handelen. Kinderen worden op deze manier uitgedaagd om te leren en samen te werken. Leren betekent 'help mij het zelf doen'. Het spelmateriaal, met een educatieve insteek, ontworpen volgens de visie van Maria Montessori is zo ontwikkeld dat een kind er zelfstandig mee kan spelen en zelfstandig leert. Bij Piggelmee is er volop ruimte voor **eigen initiatieven** van de kinderen zodat een kind kan ontdekken waar zijn of haar interesse ligt.

Het spelmateriaal, activiteiten aanbod en de stimulering van de taalontwikkeling middels de interactievaardigheden van de pedagogisch medewerkers draagt bij aan een goede **voorbereiding op school**.

Pedagogisch professionals

Het vertalen van bovenstaande speerpunten naar de praktijk vraagt om professionele pedagogische medewerkers. De pedagogisch medewerkers van Piggelmee hebben een **warne belangstelling** voor de kinderen en een vriendelijke houding. Ze bieden emotionele steun, reageren adequaat op signalen en fungeren als veilig haven. Pedagogisch medewerkers passen **taal- en interactievaardigheden** toe. Denk hierbij aan een open-, sensitieve- en responsieve houding en respect voor de autonomie van een kind. Er wordt structuur geboden en grenzen gesteld. In de communicatie met de kinderen zullen de medewerkers uitleg geven, de ontwikkeling stimuleren en interacties tussen kinderen stimuleren.

2. Pedagogische basisdoelen

Uitgaande van de eigenheid van ieder kind, willen wij de ontwikkeling van het kind ondersteunen en stimuleren. Zodat ieder kind vertrouwen krijgt in eigen kunnen, zelfstandig wordt en respect en verantwoordelijkheid ontwikkelt voor zichzelf en voor anderen. Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis waaruit een kind zich kan ontwikkelen. Van essentieel belang zijn: de pedagogische relatie met een pedagogisch medewerker, vertrouwen in elkaar, groepsgenootjes, herkenbaar dagritme en de inrichting van het kinderdagverblijf. Ieder kind wordt met respect voor zijn gevoelens benaderd en er wordt ingespeeld op het sociaal-emotionele ontwikkelingsniveau van het kind.

Randvoorwaarden voor de ontwikkeling worden gerealiseerd volgens de vier basisdoelen van Riksen-Walraven die tevens opgenomen zijn in de Wet Kinderopvang. Wij bieden de kinderen emotionele veiligheid, dragen normen en waarden over en bevorderen de sociale competentie en persoonlijke ontwikkeling. In dit hoofdstuk staat met praktijkvoorbeelden beschreven hoe de praktische vertaling van de basisdoelen in de praktijk vorm krijgt.

Het bieden van emotionele veiligheid

Het is van primair belang dat een kind emotionele veiligheid ervaart. Wij creëren een veilige, voorspelbare en vertrouwde omgeving waarin kinderen zich geborgen en thuis voelen.

Wij bieden emotionele veiligheid door te zorgen voor een positieve en huiselijke sfeer, door interesse te tonen, de kinderen serieus nemen, voor elkaar te zorgen, luisteren en oogcontact maken. We bieden voorspelbaarheid door het bieden van structuur, consequent handelen, normen en waarden en kinderen betrekken bij afspraken en gedragsregels.

Wanneer een kind behoefte heeft aan rust zal dit geboden worden. Momenten van rust zijn ook geïntegreerd in het dagprogramma. Er kan alleen of met andere kinderen worden gespeeld. Er worden rustige activiteiten aangeboden in kleine groepjes en er is de gelegenheid om de vaste stamgroep los te laten en met de kinderen van de andere groep te spelen.

Dagprogramma en pedagogische houding

De emotionele veiligheid wordt ook gewaarborgd door het werken volgens een dagprogramma. Er is een vast startmoment, een kringmoment en vaste eetmomenten. We kletsen met de kinderen over wie er die dag aanwezig is en hoe het met iedereen gaat. De pedagogisch medewerkers hebben daarbij een sensitieve-responsieve en tevens open houding met veel interesse in de kinderen. We geven ieder kind het gevoel dat het gezien wordt door hem of haar serieus te nemen, complimenten te geven, een aai over de bol, een knuffel, spreken over de thuissituatie en tonen waardering.

Daarnaast bieden de pedagogisch medewerkers ruimte voor de kinderen om onderling contact te maken. Deze werkwijze maakt dat de kinderen bewust zijn van wie er allemaal tot de groep behoort. Vriendschappen ontstaan en we zien dat kinderen er naar uit kijken om vriendjes en vriendinnetjes bij Piggelmee te zien. Ook dit draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid.

De kinderen worden betrokken bij het dagprogramma en het activiteitsaanbod. Ze krijgen keuzemogelijkheden en worden gestimuleerd om een voorkeur voor een activiteit of spel materiaal aan te geven. In overleg met het kind wordt hier gehoor aan gegeven en afspraken gemaakt wanneer de activiteit of het spel plaats kan vinden binnen het dagprogramma.

Stabiliteit in het team

Het team van Piggelmee is stabiel en bestaat uit sensitieve pedagogisch medewerkers, grotendeels ervaren krachten, allen ouder dan 30 jaar. Zij nemen niet alleen ervaring binnen het werkveld mee maar ook een dosis levenservaring. Naast de stabiliteit, pedagogische kennis en ervaring binnen het team bieden we ouders en kinderen ook veel veiligheid, voorspelbaarheid en stabiliteit door de verticale groepen. Ieder kind krijgt een stamgroep en door de verticale groepen kan een kind alle jaren dat het bij ons is, in dezelfde groep blijven. Omdat het team met vaste roosters werkt en er weinig verloop van personeel is, is het vaak zo dat een kind en de ouders al die jaren dezelfde medewerkers op de groep zien.

Voor de rust en gevoel van veiligheid worden de groepen aan het begin en einde van de dag niet samengevoegd. Kinderen blijven dus de gehele dag op dezelfde groep. We werken met twee vaste invalkrachten, ook worden uren overgenomen door vaste collega's. We hebben één locatie, waardoor je nooit mensen van andere locaties op de vloer zult treffen. Ook werken wij nooit met uitzendkrachten. We vinden deze manier van werken van belang voor de emotionele veiligheid van de kinderen en voor de stabiliteit op de groep.

Speelruimte, toelichting per leeftijdscategorie

Voor de 0-jarigen is emotionele veiligheid van nog meer belang. We hanteren het "twee gezichten principe", wat betekent dat een 0-jarige niet meer dan twee vaste gezichten van medewerkers ziet. Als er twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, telt één van hen als "vast gezicht".

Er is voldoende tijd om op een rustige plek de fles te geven. De kinderen worden verschoond in de sanitaire ruimte die aan de groep grenst. Het moment van voeden of verschonen wordt benut voor één op één interactie. Er wordt met een kind gesproken, oogcontact gemaakt en gereageerd om de geluiden en signalen van een kind. Eén op één momenten vinden ook plaats wanneer we bewust tijd maken voor een knuffelmoment en interactiemoment op schoot. Voor zelfstandige spelmomenten bieden we een hoge- of lage box als speelplek en een wippen om even uit te buiken. Wanneer de kinderen kunnen omrollen of kruipen is er een rustige speelplek op de grond. Tijdens spelmomenten is een pedagogisch medewerker beschikbaar die mee speelt met de kinderen.

Voor de kinderen die kunnen kruipen en lopen is gedurende de gehele dag de groepsruimte beschikbaar. De dreumesen en peuters kunnen zich zelfstandig ontwikkelen. Er is spel materiaal aanwezig dat aansluit bij de verschillende ontwikkelingsfasen. Een deel van het spel materiaal staat op kindhoogte waardoor kinderen het zelf kunnen pakken. Het andere deel staat in de groepsruimte of hal, op volwassenhoogte maar wel in het zicht van de kinderen. Als de kinderen met het spel materiaal op volwassen hoogte willen spelen spreken ze die voorkeur uit naar de pedagogisch medewerkers.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: 's ochtends wanneer de kinderen gebracht worden verzamelen ze bij de grote tafel. Er ligt spelmateriaal klaar zoals puzzels, boeken of constructiemateriaal. Een van de speelplekken in de groep is 'spel klaar' gemaakt. De kinderen mogen zelf kiezen of ze aan tafel spelen, in de speelplek spelen of even op schoot bij de pedagogisch medewerker willen. Baby's komen eerst op schoot om rustig te wennen, ze worden niet meteen in de box gelegd.

Wanneer het kind tot spel is gekomen is er de gelegenheid voor een laagdrempelig gesprek met de ouder die een overdracht geeft over het welzijn van het kind. De ouder vertelt bijvoorbeeld over de belevenissen van het kind tijdens het weekend en/of hoe de afgelopen nacht of ochtend verlopen is. Deze informatie gebruiken medewerkers om hun pedagogisch handelen af te stemmen en tijdens gesprekje met het kind. Er zijn om 8 uur al twee medewerkers aanwezig, zodat er tijd is voor de kinderen maar ook voor de ouders.

De voorspelbare manier van handelen, prettige sfeer en aanwezigheid van twee pedagogisch medewerkers zijn ondersteunde factoren voor kinderen die wellicht wat moeite hebben om afscheid te nemen.

Voorbeeld 2: A van 3 jaar vraagt aan pedagogisch medewerker S of ze mag kleien. Op dat moment komt dat niet goed uit vanwege de jonge kinderen die door de groepsruimte tijgeren, kruipen en lopen. De veiligheid kan niet gewaarborgd worden voor de jonge kinderen vanwege het risico dat klei op de grond valt. S gaat op ooghoogte zitten van A. Ze vertelt dat ze kleien een leuk idee is en geeft informatie over de jonge kinderen. S maakt met A de afspraak dat wanneer de jonge kinderen in bed liggen, A aan de grote tafel mag kleien met haar leeftijdgenootjes. Het lijkt alsof A zich gehoord voelt, de afspraak begrijpt en loopt vrolijk naar haar vriendinnetje en zegt 'we mogen straks aan de grote tafel kleien'.

Voorbeeld 3: Pedagogisch medewerker E brengt baby F naar bed. Ze handelt daarbij volgens een standaard routine. E vertelt F dat ze hem naar bed gaat brengen en haalt hem uit de hoge box. In de verschoonruimte krijgt F een nieuwe luier terwijl E haar handelingen benoemt. Nadat F zijn slaapzak aan heeft draagt E hem naar de slaapkamer en legt F in bed. Ook deze handelingen worden benoemd. E wenst F 'slaap lekker' en verlaat de slaapkamer. Bovenstaand moment is een aan één gesloten moment waarbij E aan F het gevoel geeft dat hij gezien wordt. Het verzorgmoment wordt uitgebreid met een interactiemoment.

Voorbeeld 4: De stamgroep voelt voor de pedagogisch medewerkers en kinderen als een geheel, net een familie. Er is veel interesse in elkaar en iedereen is betrokken. Tijdens de kringmoment komt dat regelmatig tot uiting wanneer besproken wordt wie er wel en niet aanwezig is. De peuters vragen aan de pedagogisch medewerkers waarom hun vriendje of vriendinnetje niet aanwezig is.

Voorbeeld: directrice A komt de groep binnen. N van 3 jaar loopt naar haar toe en vraagt 'waarom ben jij hier?' A: ik kom even wat knutselspullen voor jullie brengen. N 'A en J zijn er ook vandaag (pedagogisch medewerkers). A: ja ik zie het, dat is gezellig!' N: J is er vandaag niet, ze speelt bij opa en oma'.

[Het bevorderen van de sociale competentie](#)

Wij bieden een huiselijke sfeer waarin kinderen gestimuleerd en ondersteund worden bij het ontwikkelen van de sociale competenties.

Sociale competenties gaan over contacten met anderen in allerlei verschillende sociale situaties zoals tijdens interactie met anderen in een grote groep, één op één contact, activiteiten binnen of buitenhuis etc. Een kind leert omgaan met volwassenen en andere kinderen, individueel en in de groep. Een kind ontwikkelt kennis en vaardigheden zoals communiceren en samenwerken, omgaan met conflicten en denken in oplossingen. Kinderen leren ook wat gevoelens zijn en hoe ze hiermee om kunnen gaan en hoe te benoemen. Deze emotionele ontwikkeling is een geleidelijk proces. Voor het omgaan met deze ontwikkeling kunnen de kinderen bij Piggelmee rekenen op ondersteuning van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zien waar de kinderen behoefte aan hebben en handelen hiernaar. Zo zal een pedagogisch medewerker steun bieden of juist informatie geven, een kind afremmen of stimuleren. Deze ondersteuning wordt afgestemd op de leeftijd, ontwikkelingsniveau en persoonlijkheid van een kind.

Het samen dingen kunnen bespreken, benoemen en het zien van de emoties van groepsgenootjes, draagt bij aan zijn eigen sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld vinden wij het belangrijk dat een kind positieve ervaringen opdoet. Wij zijn ons er bewust van dat ieder kind een eigen persoonlijkheid heeft met eigen gevoelens zoals verdriet, boosheid en blijheid. Deze gevoelens worden gerespecteerd en we stemmen ons handelen af op de behoefte van een kind zodat een kind zich begrepen zal voelen. Het samenzijn met vertrouwde medewerkers en bekende leeftijdsgenootjes, bevordert de ontwikkeling van relaties en dus ook een gevoel van veiligheid. Goede relaties bevorderen ook de kwaliteit van het spel. In een vertrouwde groep leeftijdsgenootjes kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: Tijdens het buitenspelen valt R van een fiets en haar been zit klem onder de fiets. Pedagogisch Y ziet het gebeuren en ziet dat R vooral geschrokken is. Ook ziet ze dat om R heen een aantal kinderen staan die haar zouden kunnen helpen. Y grijpt niet in en geeft de kinderen om haar heen de ruimte om R te helpen. Dit doen ze. R komt onder de fiets vandaan, klopt op haar been en vervolgt haar spel. De kinderen die geholpen hebben kijken trots en vervolgen ook het spel.

Voorbeeld 2: Het is een rustig moment, veel kinderen slapen en T en G van 3 jaar zijn wakker. T en G kunnen erg lief met elkaar spelen maar ook veel energie hebben en de behoefte hebben aan stoeien en rennen. Beide kinderen hebben moeite om tot spel te komen. Ze spelen beide graag met auto's en duplo. Pedagogisch medewerker C geeft een keuze en vraagt waar ze mee willen spelen, met de duplo of kleien. Beiden roepen enthousiast 'duplo'. Op deze manier speelt C in op de interesses van de kinderen, helpt ze om tot spel te komen waardoor beide kinderen een positieve ervaring opdoen van samen spelen.

Voorbeeld 3: Door onze verticale groep leren kinderen rekening met elkaar te houden. Een groter kind mag helpen bij het verzorgen van een jonger kind. Zo kan het voorkomen dat een kind een jonger kind helpt bij het brood eten. Vanzelfsprekend onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Voorbeeld 4: Nadat twee kinderen van ongeveer zes maanden hun fles gedronken hebben mogen ze even uitbuiken in een wipper. Ze worden tegenover elkaar gezet en we zien dat ze oogcontact met elkaar maken. Nadat het uitbuiken worden ze naast elkaar op de speelmat gelegd. Ze draaien zich om en spelen naast elkaar op hun buik.

Ook tijdens het spel zien maken ze oogcontact en lichamelijk contact door de armen naar elkaar te rijken.

Voorbeeld 5: We ruimen samen op als we iets anders gaan doen. Iedereen die mee heeft gespeeld, helpt mee.

Het bevorderen van de persoonlijke competentie

Ieder kind is uniek en ontwikkelt binnen alle ontwikkelingsgebieden op zijn eigen manier en tempo.

Bij Piggelmee is er veel aandacht voor het individuele kind. Met persoonlijke aandacht en ruimte om zelfstandig te ontwikkelen hebben wij aandacht voor de ontwikkeling op het gebied van zelfstandigheid, zelfbeeld, taal, motoriek, creativiteit en cognitie. Ieder ontwikkelingsgebied wordt toegelicht inclusief een aantal voorbeelden uit de praktijk.

Middels kennis verworven uit observaties, stemmen wij onze begeleiding af op de eigen manier en het eigen tempo van ontwikkelen.

Door pedagogisch medewerkers wordt de ontwikkeling op de verschillende ontwikkelingsgebieden intensief gevolgd. Ieder kind heeft een mentor die als "spin in het web" functioneert en de ontwikkeling op de voet volgt. Op bepaalde momenten worden de observaties geregistreerd en met ouders besproken. De ruimte en het speelgoed aanbod fungeren als derde pedagoog voor de ontwikkeling van de kinderen. De kennis die opgedaan is uit observaties wordt o.a. gebruikt om het spel- en activiteiten aanbod op aan te sluiten. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een gevarieerd spelaanbod met voldoende materiaal, passend bij de interesses en bij de verschillende leeftijden van de kinderen. Het aanbod wordt afgestemd op de verschillende speelplekken in de ruimte zoals een huishoek, bouwhoek, rustplek, spel aan tafel, de speelhal etc. We betrekken de kinderen bij de invulling van het dagprogramma en sluiten aan bij hun interesses. We dagen de kinderen uit, tonen belangstelling en geven complimenten.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: Tijdens een vrij spelmoment zijn de deuren naar de speelhal geopend. Dit is ook een mooi moment om andere kinderen te ontmoeten. In iedere ruimte is er spel materiaal klaargezet waarbij alle leeftijden vertegenwoordigd zijn. In één groep staat er knutselmateriaal klaar op tafel en een snoezel plekje voor de baby's, in de speelhal wordt er met de grote blokken gebouwd en in de andere groep doet een medewerker een van de activiteiten van het thema met een groepje 3-jarigen.

Voorbeeld 2: Tijdens de overdracht met de vader van B vertelt hij dat B zichzelf sinds kort om rolt. Gedurende de dag bieden we speelgoed aan in het zichtveld van B en op grijpafstand. En ineens zien ook wij B omrollen.

Voorbeeld 3: Eén van de kinderen gaat bijna naar de Stokland, de basisschool in hetzelfde gebouw. Om hem alvast wat te laten wennen aan de nieuwe omgeving, gaan we af en toe een puzzel of een boekje lenen bij de kleuters.

Wij begeleiden en stimuleren het zelfstandig worden van kinderen.

Vanaf het moment dat de kinderen bij ons komen geven wij ze vertrouwen en een veilige omgeving. Deze basis maakt het mogelijk voor de kinderen om zelfstandig te worden, een positief zelfbeeld te ontwikkelen met zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde. Het stimuleren van de zelfstandigheid komt terug in dagelijkse

handelingen, contactmomenten met kinderen onderling, verzorg- en spelmomenten. De pedagogisch medewerkers observeren te kinderen om de verbale en non-verbale signalen te interpreteren en daar hun pedagogisch handelen op af te stemmen.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: We gaan naar buiten. De kinderen mogen zelf hun jas van de kapstok pakken en hun jas aan doen. De kinderen doe moeite hebben met het dichtmaken van de rits worden gestimuleerd het te proberen, een ander kind om hulp te vragen of om samen met de pedagogisch medewerker de rits dicht te maken.

Voorbeeld 2: Tijdens het verschoonmoment benoemd A haar handelingen. Nadat de luierschoon is vertelt ze tegen baby W dat ze de broek aan gaat doen. Ze rolt een broekpijp op en houdt deze voor de voet van W. opeens steek W haar voet uit, ze lijkt de handeling te begrijpen en participeert.

Voorbeeld 3: we geven de ruimte om zelf conflicten op te lossen, zelf contact maken met andere kinderen en zelf oplossingen bedenken.

Wij steunen de kinderen bij het opbouwen van een positief zelfbeeld en het krijgen van zelfvertrouwen.

Wij gunnen ieder kind een positief zelfbeeld dat bijdraagt aan een optimale en evenwichtige ontwikkeling. Een basis van de omgang met kinderen is een pedagogische relatie met vertrouwen. Wij geven de kinderen het gevoel dat ze er mogen zijn. We communiceren op een positieve manier, luisterend, bevestigend en geven opbouwende kritiek. We bekrachtigen positief gedrag en waarderen het gedrag en de emoties van het kind. Er wordt altijd uitgegaan van gedrag van het kind en nooit van het kind als persoon. We geven ruimte voor participatie, ruimte om de wereld om zich heen zelfstandig te ontdekken en ruimte om zelf tot oplossingen te komen. Er is individuele aandacht en als iets niet lukt ondersteunen we. Middels deze werkwijze dragen we bij aan de manier waarop een kind naar zichzelf kijkt, een positief zelfbeeld.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: S heeft bakstenen meegenomen voor een activiteit met de zand-watertafel. Tijdens het kringmoment verteld S over dat de bakstenen in haar fietstas zitten, ze erg zwaar zijn en wel wat hulp kan gebruiken om ze eruit te halen. Een aantal peuters wordt erg enthousiast en helpt graag mee. Na het kringmoment helpen 4 peuters mee sjouwen. Ze hebben een grote glimlach op hun gezicht. S bedankt de kinderen voor hun hulp en benoemd dat ze wel erg sterk zijn. De kinderen kijken trots en zijn erg betrokken.

Voorbeeld 2: S kan sinds kort kruipen en heeft de vrije speelruimte helemaal voor haar alleen tijdens een eetmoment waarbij veel kinderen aan tafel zitten. Dit is het perfecte moment voor haar om op haar gemakje de ruimte onderzoeken en de wereld om haar heen te ontdekken.

Wij stimuleren de taalontwikkeling van de kinderen.

Communiceren is een uitermate belangrijk onderdeel van de ontwikkeling. Door het gebruik van taal kan het kind zich uiten en kan het begrepen worden. Een goede taalontwikkeling is ook een voorwaarde om een zo optimaal mogelijke aansluiting te maken naar de lerende omgeving op de basisschool.

De pedagogisch medewerkers bezitten communicatieve vaardigheden die ze gebruiken bij de interactie met de kinderen ter stimulering van de taalontwikkeling. Dit gebeurt verbaal en non-verbaal. We luisteren naar de kinderen, vatten samen, stellen open vragen en vragen door. Gedurende de dag is er veel interactie met de kinderen. We praten met elkaar, reageren op het gebrabbel van de jongste kinderen, benoemen handelingen en voorwerpen, zingen liedjes, kringgesprekken etc. Het dagprogramma bevat activiteiten die specifiek gericht zijn op taalverrijking zoals meerdere malen per dag interactief voorlezen.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: C verschoont de luier van baby M. C reageert op de brabbelgeluidjes van M en door de interactie ontstaat er een gesprekje. Na het geklets doet C de kleren van M weer aan. Terwijl zij de kleding over het lichaam schuift benoemt ze de lichaamsdelen "dit is jouw been, dit is jouw arm" etc.

Voorbeeld 2: Tijdens het kringmoment vraagt C naar de gebeurtenissen en belevingen van de kinderen tijdens het weekend. De kinderen worden gestimuleerd om om de beurt te spreken en naar elkaar te luisteren. Vol enthousiasme verteld K wat ze allemaal gedaan heeft. J lijkt het spannend te vinden om voor de groep te spreken. C verteld wat J gedaan heeft aan de hand van de informatie uit de overdracht. J lijkt zich gehoord te voelen en vertelt opeens zelf ook over haar belevenissen.

Wij stimuleren de motorische ontwikkeling van de kinderen, zowel op het gebied van de kleine als de grote motoriek.

Bij jonge kinderen speelt de motorische ontwikkeling een belangrijke rol. Op veel ontwikkelingsgebieden heeft een kind de motorische vaardigheden nodig. Zo worden kinderen steeds zelfstandiger zodra ze motorische vaardigheden bezitten. De kinderen passen motoriek toe bij het ontdekken van de wereld om zich heen door dingen vast te houden, te onderzoeken, communiceren en zich te verplaatsen. Motorische ontwikkeling is te verdelen in fijne en grove motoriek die met elkaar verbonden zijn. Bij Piggelmee stimuleren wij de motorische ontwikkeling en faciliteren dit door fysiek en emotioneel ruimte te bieden. We tonen vertrouwen in de kinderen, creëren een uitdagende en gevarieerde omgeving. Plezier beleven aan bewegen staat hierbij voorop.

We investeren nadrukkelijk in extra meters voor onze groepen, omdat we het belangrijk vinden dat kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte hebben. Piggelmee heeft een grote speelhal en een mooie tuin waar het spelaanbod afgestemd wordt op iedere leeftijd. Daarnaast is er veel aandacht voor de ontwikkeling van de kleine motoriek in de vorm van speelgoed en knutselactiviteiten.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: Kinderen zitten aan tafel en knippen stukjes van een gekleurd velletje. De pedagogisch medewerker helpt kinderen met het op de juiste manier vast houden van het schaar. Kinderen die willen mogen de geknipte stukjes met een kwastje en lijm op een ander papier plakken.

De jongste kinderen die nog niet zover zijn om met een schaar te knippen worden begeleid in het scheuren van het papier.

Voorbeeld 2: We spelen buiten, het is mooi weer. Op het gras is er onder de parasol een stukje afgeschermd. De baby's die net kruipen en ontdekken hier op een veilige manier.

Voorbeeld 3: We spelen in de speelhal. De peuters mogen verschillende attributen gebruiken om zelf een hindernisbaan maken. De dreumesen en peuters spelen op de hindernisbaan en verleggen zichtbaar hun grenzen. Voor de baby's is een grondbox aanwezig. In de grondbox worden ballen aangeboden en een aantal kussens die uitdagen tot beweging.

Wij stimuleren de creatieve en fantasieontwikkeling van de kinderen.

De creatieve ontwikkeling van kinderen komt tot uiting in het (fantasie)spel, communicatie en in het creatief bezig zijn. Creatieve en fantasieontwikkeling draagt bij aan de ontwikkeling van het creatieve denkvermogen, verplaatsen in een ander, angsten wegnemen, verwerken en omgaan met gevoel. Bij Piggelmee bieden we spelaanbod en activiteiten aan die de creatieve en fantasieontwikkeling stimuleren zoals; het werken in thema's, dansen, zingen, rollenspel, spelbegeleiding, vrijspel, knutselen etc. Met dit gevarieerde aanbod kan een kind eigen interesses en talenten ontwikkelen en ontplooiën.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: Pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen bij het 'tot spel komen'. Dit doen ze door speelgoed klaar te zetten in verschillende hoeken, of aan de kinderen te vragen waar ze mee willen spelen. Ook staat er spel op kindhoogte waardoor de kinderen zelf het materiaal kunnen kiezen, pakken en opruimen. De kinderen krijgen de ruimte op het spel zelf vorm te geven en om individueel of samen te spelen. Indien nodig zal de pedagogisch medewerker het spel een nieuwe impuls geven of vanuit een spelbegeleidende rol bijdragen aan het spel.

Voorbeeld 2: Daarnaast is er veel aandacht voor knutselactiviteiten. Bij het knutselen gaat het om het ontdekken van de diverse materialen met de mogelijkheden. Voorbeeld van sensopathisch spel: De kinderen spelen aan tafel met voor zich een blad met scheerschuim. Ze mogen er wat verf doorheen roeren. Ze ervaren hoe het materiaal voelt en wat je er allemaal mee kan doen.

De pedagogisch medewerker legt een paar grote dekens neer. Al gauw zijn de kinderen bezig met hele verschillende dingen. K bouwt samen met S een hut en J gebruikt de deken om er bed voor de pop van te maken.

Wij stimuleren de cognitieve (verstandelijke) ontwikkeling van de kinderen.

Het stimuleren van de cognitieve (verstandelijke) ontwikkeling vindt zijn basis in de ontwikkeling van zintuigen, taal en motoriek. Kinderen krijgen steeds meer oog voor hun omgeving. Zij gaan deze benoemen, zich gebeurtenissen herinneren, denken en verbanden leggen.

Pedagogisch medewerkers besteden veel aandacht aan het benoemen van omgeving, aan details, aan verhoudingen waardoor kinderen zich, binnen hun mogelijkheden, verstandelijk ontwikkelen. Activiteiten worden in een proces uitgewerkt waardoor kinderen de kans krijgen om mee te denken en in te spelen op de verschillende delen.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1: Het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling zien wij als belangrijk van de voorbereiding op de basisschool. Bij Piggelmee vinden we het belangrijk dat de kinderen voldoende voorbereid naar de basisschool gaan om daar een goede start te kunnen maken.

Voorbeeld 2: Bij ieder thema staan woorden en begrippen centraal. Tijdens de thema activiteiten benoemen we de woorden en begrippen van het thema. Door deze herhaling maken de kinderen de informatie eigen. En door de koppeling van de woorden met een plezierige activiteit kunnen de kinderen de informatie ook koppelen aan de ervaring.

Voorbeeld 3: Een pedagogisch medewerker gaat tijdens de kring een ander boekje halen. De andere pedagogisch medewerker telt samen met de kinderen hoe lang het duurt voordat ze weer terug is.

De overdracht van normen en waarden

Wij willen de kinderen leren om respect te krijgen voor zichzelf, anderen en de omgeving.

Bij Piggelmee vinden we het belangrijk om de kinderen waarden en normen mee te geven. Wij zijn een nuchtere, dorpse, huiselijke opvang met veel respect voor elkaar. We realiseren ons dat we een belangrijke rol hebben in het voorleven van gewenst gedrag. Door bij Piggelmee al kennis te maken met verschillende omgangsnormen en gedragsregels draagt dit bij aan een goed begin op de basisschool.

Eenzijds is het belangrijk dat kinderen respect krijgen voor zichzelf, voor zichzelf leren opkomen, hun eigen wensen en behoeften leren kennen. Daarnaast is respect voor anderen en rekening met elkaar houden belangrijk. Ook leren we de kinderen respect te hebben voor de omgeving. Zo wordt er zorgvuldig omgegaan met spelmateriaal, meubilair, de natuur en omgeving.

Bij de overdracht van normen en waarden horen ook regels en afspraken. De pedagogische visie, hygiëne en veiligheid vormen de basis voor de toegepaste regels. De kinderen leren de afspraken spelenderwijs. We betrekken de kinderen bij de regels en geven uitleg. De regels en afspraken zijn realistisch en passend bij de leeftijd. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de regels van thuis. Ouders kunnen de regels thuis ook toepassen. Het helpt de kinderen als het breed uitgedragen wordt. Pedagogisch medewerkers creëren veiligheid en voorspelbaarheid door regels uit te dragen. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie en handelen daarin consistent. De twee stamgroepen van Piggelmee gaan zoveel mogelijk eenduidig om met de regels. Deze regels betreffen activiteiten als eten/drinken, het spelen en het slapen. Kinderen leren om rekening met elkaar te houden, te delen en om op hun beurt te wachten. De regels werken niet als beperking maar bieden vertrouwen, voorspelbaarheid en maken duidelijk welke vrijheid er is. De pedagogisch medewerkers stemmen de regels af met oog voor het individuele kind en specifieke situatie en er zal flexibel met de regels omgegaan worden.

Voorbeelden van Gedragsregels

Eten en drinken: voor en na het eten wassen de kinderen zelf hun handen of worden daarbij geholpen. Het eten en drinken wordt gezien als een gezamenlijk moment. Van de kinderen wordt dan ook verwacht dat ze aan tafel blijven zitten en op elkaar wachten. De kinderen worden gestimuleerd om tw kauwen met de mond dicht, niet te grote hapen te nemen en als een kind hieraan toe is, met een vork te eten. Eerst wordt het brood klaargemaakt voor de allerkleinsten, daarna voor de groteren. De eerste boterham is met hartig beleg. Kinderen kiezen zelf welk hartig en zoet beleg ze op hun boterham willen.

Omgang met elkaar: we gaan met respect om met elkaar. We zijn voorzichtig met elkaar. We knuffelen, aaien, stellen vragen en we communiceren met woorden, ook als we boos of verdrietig zijn.

Spelen: We leren de kinderen zorgvuldig omgaan met het spelmateriaal. Bij conflicten met spelmaterialen geven we uitleg en ondersteunen we om tot een oplossing te komen. Bijvoorbeeld: hoe handel je in een situatie waarbij een ander kind ook interesse heeft in het speelgoed waar je mee speelt?

3. De ruimten

Groepen

We hebben **twee verticale groepen**, de Wonderschelp en het Tovervisje. Op beide groepen kunnen maximaal 16 kinderen terecht, van 0 tot 4 jaar. In de praktijk zijn het maximaal 12 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers. Als er meer dan 12 kinderen zijn, dan zijn er 3 medewerkers aanwezig. We hanteren de wettelijk vastgestelde "Beroepskracht Kind Ratio" (BKR).

Wij hebben gekozen voor verticale groepen, omdat wij onze kleinschaligheid als uitgangspunt hebben waarbij de groepen functioneren als "het grote huisgezin". In een verticale groep kunnen kinderen aansluiting vinden op ieder niveau, kunnen broertjes en zusjes bij elkaar zitten en leren grote kinderen om rekening te houden met de kleineren, en de kleinsten leren weer van de groten. Niet onbelangrijk is dat de kinderen alle jaren dat ze bij Piggelmee zijn, in dezelfde groep zitten. Omdat we met vaste roosters werken voor ons team, is de kans groot dat ze deze gehele periode dan ook dezelfde pedagogisch medewerkers zien.

De ruime groepsruimtes beschikken over een open keuken, waardoor de pedagogisch medewerkers altijd in de groep bij de kinderen zijn tijdens huishoudelijke werkzaamheden. Beide groepsruimtes beschikken over twee slaapkamers met elk vier bedden. De groepen zijn met elkaar verbonden door een sanitaire ruimte met twee commodes en twee toiletten voor de kinderen.

Met slechts twee groepen handhaven wij onze kleinschaligheid. Per groep bieden we veel gezamenlijke activiteiten aan, waarbij vanzelfsprekend rekening wordt gehouden met het ritme van kinderen. Regelmatig wordt de groep wel opgesplitst om klein en groot meer mogelijkheden te bieden, passend bij de leeftijd.

Wanneer een pedagogisch medewerker alleen werkt op de groep wordt er altijd een vierogen principe gehanteerd. Dit houdt in dat er een tweede volwassene mee kan kijken of luisteren wanneer een pedagogisch medewerker alleen is met een groepje kinderen. In het veiligheids- en gezondheidsplan staat deze werkwijze concreet uitgelegd.

Stamgroep

Ieder kind heeft in principe één stamgroep. Aan ouders wordt bij het huisbezoek verteld in welke stamgroep hun kind zit en welke pedagogisch medewerkers bij deze groep horen. Pedagogisch medewerkers hebben vaste dagen.

Omdat we op dit moment op woensdagmiddag en vrijdagmiddag niet twee volle groepen hebben, zijn er enkele kinderen die op deze middag een andere stamgroep

hebben dan op de andere dag of dagen dat ze komen. De ouders zijn hiervan op de hoogte en geven schriftelijk akkoord.

De inrichting

Een voorwaarde om de doelen uit dit pedagogisch beleidsplan te realiseren is het kinderdagverblijf zelf. Het kinderdagverblijf als ruimte dient voor de kinderen een veilige basis te zijn. We prijzen ons gelukkig met onze ruimten in het nog nieuwe schoolgebouw (2015). Het is licht en ruim. De inrichting heeft een kindvriendelijke en huiselijke uitstraling. De kleinschaligheid geeft kinderen snel een gevoel van vertrouwdheid. Er is een ruim speelgoed aanbod wat afgestemd wordt op iedere ontwikkelingsfase.

Extra speelruimte

We beschikken over veel speelruimte. Naast de ruime groepsruimtes (56 m² per groep) is er nog een extra speelhal, waardoor we veel meer dan het verplichte aantal vierkante meters per kind tot onze beschikking hebben. De speelhal wordt gebruikt voor georganiseerde activiteiten en vrij spel waarbij het opendeurenbeleid geldt.

Open deurenbeleid

Om de leefwereld van de kinderen zo uitdagend mogelijk te houden met voldoende variatie, hanteren wij een open deurenbeleid. Door gebruik te maken van meerdere ruimtes kunnen de kinderen aan verschillende activiteiten deelnemen en met ander speelgoed spelen dan op de eigen stamgroep. De andere ruimtes dienen ook als ontmoetingsplek voor het in contact komen met de kinderen en pedagogisch medewerkers van de andere groep. Het open deuren beleid wordt als volgt vormgegeven:

Tijdens door de pedagogisch medewerker afgesproken tijden kunnen kinderen uit beide groepen gebruik maken van de speelhal. De deuren tussen groepsruimte en speelhal staan dan open. De kinderen kunnen dan dus de vaste groep verlaten en kiezen of zij in de eigen ruimte of in de speelhal willen spelen. De speelhal wordt veelal gebruikt voor de groot motorische activiteiten. In iedere ruimte is een pedagogisch medewerker aanwezig.

Buitenruimte

Ook buiten hebben we veel vierkante meters (240 m²), waar we een uitdagende speelomgeving voor de kinderen hebben kunnen creëren. Buiten spelen gebeurt zoveel mogelijk en meestal ook met de gehele groep tegelijk. Er is zowel binnen als buiten altijd een pedagogisch medewerker aanwezig bij de kinderen.

Het kinderdagverblijf voldoet aan de eisen op het gebied van veiligheid en hygiëne. Kinderen kunnen zich hierdoor vrij bewegen. Op basis van risico-inventarisaties op het gebied van veiligheid en gezondheid worden werkafspraken vast- en bijgesteld. Het is een terugkerend agendapunt voor de vergaderingen van het team, omdat we in de praktijk soms tegen dingen aanlopen die we met elkaar willen bespreken.

Uitstapje

Een aantal keer per jaar gaan pedagogisch medewerker met een groepje kinderen een uitstapje maken buiten het terrein van Piggelmee. Omdat we vinden dat we zelf voldoende binnen- en buitenruimte hebben, waar we veel activiteiten kunnen doen, gaan we niet vaak weg. Gemiddeld doen we dit twee tot drie keer per jaar. Dit gaat dan bijvoorbeeld om een wandeling naar het vlakbij gelegen bos in de herfst, of naar de Kerststal bij het hertenkamp. Er gaan dan altijd twee volwassenen mee en twee blijven achter op Piggelmee met de andere kinderen. Eén van deze volwassenen kan

een stagiaire zijn. We voldoen tijdens uitstapjes aan de Beroepskracht Kind Ratio (BKR).

4. Het team

Pedagogisch medewerker

Heel belangrijk zijn de pedagogisch medewerkers, die dagelijks met warmte en aandacht voor de kinderen zorgen en hen begeleiden in de ontwikkeling. Zij zijn het vaste gezicht en bieden vertrouwen en een veilige basis. De pedagogisch medewerkers van Piggelmee zijn professionals door een gerichte opleiding, maar daarnaast mensen met levenservaring. De kinderen hebben op beide groepen eigen vaste pedagogische medewerkers .

Er is regelmatig overleg tussen pedagogisch medewerkers, op de werkvloer en tijdens teamvergaderingen. Dit geeft een reflectie op eigen pedagogisch handelen. Er is scholing gericht op actuele ontwikkelingen in de kinderopvang of op het onderhouden van bepaalde vaardigheden.

Directie

Annemiek Wilhelm is sinds 2005 bij Piggelmee werkzaam en is sinds 2016 de enige directeur. Naast de directietaken is zij ook tien uur per week werkzaam als pedagogisch medewerker.

Oproepkracht

Bij ziekte of vakantie zijn er twee vertrouwde invallers. Daarnaast vallen de pedagogisch medewerkers voor elkaar in bij ziekte en vakantie.

Schoonmaakbedrijf

De pedagogisch medewerkers worden in hun werkzaamheden ondersteund door een schoonmaakbedrijf, dat vier keer per week na sluitingstijd volgens een vastgesteld schema schoonmaakactiviteiten uitvoert.

Stagiaire

Er zijn regelmatig stagiaires op Piggelmee, maar nooit meer dan één per groep. Het zijn stagiaires van de opleiding tot pedagogisch medewerker (MBO) of van de opleiding Pedagogiek (HBO). Eén tot twee keer per jaar is er een week lang een "snuffel-stagiaire" van een middelbare school.

De stagiaires ondersteunen het team maar zijn altijd boventallig aanwezig. Zij worden begeleid door de directie of één van de medewerkers.

Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Als gevolg van de wet IKK dient elke kinderopvangorganisatie ondersteund te worden door een pedagogisch coach/beleidsmedewerker. Bij Piggelmee wordt de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang bewaakt en verbeterd door de inzet van twee pedagogisch coach/beleidsmedewerkers. De pedagogisch medewerkers worden

gecoacht door de directie (Annemiek Wilhelm) en een HBO pedagoog (Lotte de Haas van "Vlotte Coaching". Uiteraard wordt er voldaan aan de kwaliteitseisen.

5. Een dag bij Piggelmee

Openingstijden

Kinderdagverblijf Piggelmee is het gehele jaar geopend, behalve tussen Kerst en Nieuwjaar en de vrijdag na Hemelvaart.

Op nationaal erkende feestdagen is het kinderdagverblijf gesloten.

De openingstijden zijn van maandag tot en met vrijdag van 7.45u tot 18.00u.

Breng- en haaltijden:

07.45u - 09.00u Kinderen worden gebracht.

12.45u - 13.00u Kinderen die één dagdeel komen worden gehaald en gebracht (alleen op woensdag en vrijdag).

17.00u - 18.00u Kinderen worden gehaald.

Het dagprogramma is afgestemd op deze tijden. De rust in en rondom de groep wordt gewaarborgd wanneer ouders zich aan deze tijden houden. Als het kind incidenteel wat later gebracht of eerder gehaald wordt, wordt dit in overleg met de pedagogisch medewerker van de groep gedaan. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van wanneer het kind door een andere persoon wordt opgehaald. Wanneer dit niet zo is, wordt het kind niet meegegeven.

Dagindeling

Kinderdagverblijf Piggelmee werkt met een vaste dagindeling zodat kinderen structuur en veiligheid ervaren. Deze dagindeling is als volgt:

7.45u - 9.00u

De kinderen worden gebracht. Het kind wordt op zijn gemak gesteld en met de ouders wordt informatie over het kind uitgewisseld die vaak praktisch van aard is. Er wordt afscheid genomen. De dag wordt rustig begonnen aan tafel met puzzelen of op een andere daarvoor voorbereide speelplek.

9.30u - 10.00u

We zitten in de kring, de kinderen drinken en eten een koekje.

We lezen voor, zingen, doen spelletjes en gaan in op de belevenissen van de kinderen. Uitgangspunten zijn vaak de actualiteit (het seizoen/nieuwe kleren/feest), het thema of ervaringen van de kinderen.

11.30u - 12.00u

Samen eten. Voor de kinderen worden aan tafel boterhammen gesmeerd. Wat oudere kinderen mogen dit ook zelf doen. De kinderen eten zelf, indien mogelijk, met een vorkje. De kinderen krijgen drinken. De pedagogisch medewerkers eten samen met de kinderen.

12.45u - 13.00u

De kinderen die één dagdeel komen, worden opgehaald of gebracht. Dit is alleen mogelijk op woensdag en vrijdag.

14.30u - 15.00u

We zitten in de kring.

De kinderen eten aan tafel samen fruit. Daarna volgt een gezonde snack zoals een cracotte of een soepstengel. We lezen voor en zingen liedjes.

17.00u - 18.00u

De kinderen worden opgehaald. Er vindt een overdracht met ouders plaats waarbij het welzijn van het kind en het verloop van de dag wordt besproken. Er wordt afscheid genomen van de pedagogisch medewerkers en kinderen.

Tussen deze vaste momenten is er volop gelegenheid voor activiteiten en voor vrij spel (zowel binnen als buiten), knutselen, spelletjes, extra voorlezen aan kleine groepjes etc. Ook de activiteiten rondom de thema's komen dan aan bod. Afhankelijk van de behoeften van de groep worden er keuzes gemaakt. Regelmatig wordt de groep opgesplitst voor de verschillende activiteiten. De baby's hebben binnen deze dagindeling hun eigen ritmes van eten, slapen en wakker zijn. Deze persoonlijke schema's worden gerespecteerd en gevolgd. De grotere kinderen die een middagslaapje hebben, doen dit doorgaans na de lunch.

Verzorging

Het kinderdagverblijf zorgt voor al het eten en drinken, behalve de flesvoeding en de groentehap voor de allerkleinsten. Wanneer kinderen i.v.m. een allergie bepaalde voedingsmiddelen niet kunnen eten, geven ouders alternatieven mee.

Luiers worden door het kinderdagverblijf verzorgd. Er is een afzonderlijke luierinzameling waar ouders ook gebruik van kunnen maken. De container staat naast het kinderdagverblijf en zakken hiervoor zijn gratis bij ons verkrijgbaar.

Gedragsregels

In het kinderdagverblijf wordt in de verschillende groepen zoveel mogelijk eenduidig met bepaalde regels omgegaan. Deze regels betreffen activiteiten als eten/drinken, het spelen en het slapen. Pedagogische visie, hygiëne en veiligheid zijn de basis van de toegepaste regels. Belangrijk binnen het kinderdagverblijf is dat er door de pedagogisch medewerkers met oog voor het individuele kind en de situatie, flexibel met deze regels wordt omgegaan.

Televisie

Er zijn veel pedagogisch verantwoorde programma's op televisie voor kinderen. Toch heeft kinderdagverblijf Piggelmee altijd de keuze gemaakt om geen televisie op het kinderdagverblijf te hebben. Wel wordt sporadisch een tablet gebruikt voor educatieve doeleinden.

Werktijden en 3-uursregeling

De pedagogisch medewerkers hebben vaste contracten en werken een vast aantal uren volgens een vast rooster. Er zijn dus geen wekelijkse of maandelijkse wisselingen van medewerkers op de groep. Dit komt de rust en kwaliteit van ons werk op de groep ten goede.

Een ander voordeel is dat vanwege de vaste contracten de medewerkers lang bij Piggelmee blijven werken en er weinig verloop in het personeel is. Mede door de verticale groepen is de kans groot dat het kind alle jaren bij het kinderdagverblijf hetzelfde gezicht ziet.

Eén van de twee pedagogisch medewerkers die op de groep staat werkt de gehele dag, de tweede gaat op 13.00 uur naar huis en daarvoor in de plaats komt er een andere medewerker. Het voordeel hiervan is dat er de gehele dag een vertrouwd "gezicht" aanwezig én er komt om 13.00 uur weer iemand die mentaal en fysiek fris en attent is. Ook hoeft er slechts één pedagogisch medewerker per groep pauze te houden, waardoor de tijd dat er minder beroepskrachten aanwezig zijn korter is.

Bij het openen van de groepen 's morgens om 07.45 uur is één van de medewerkers per groep aanwezig. De tweede komt tussen 08.00 en 08.15 uur. Gezien het geringe aantal kinderen het eerste half uur, is de tijd dat we niet aan de zogeheten "beroepskracht-kind-ratio" (BKR) voldoen zeer gering. We mogen drie uur per dag afwijken van deze BKR, maar wijken gemiddeld 1 tot 1,5 uur per dag af.

Tussen de middag gaat de pedagogisch medewerker die de gehele dag werkt met pauze. We kiezen per dag het moment dat het voor de groep het beste uitkomt, over het algemeen is dat als de jonge kinderen in bed liggen. We kijken voor iedere dag van de week wat het beste moment is voor deze pauze. De pauzeduur is een half uur.

Aan het einde van de dag gaat op sommige dagen één van de twee vaste medewerkers om 17.30 uur naar huis. Dit gebeurt alleen als de BKR (Beroepskracht Kind Ratio) dat toelaat. Op drukke dagen blijven beide medewerkers tot 18.00 uur. Er is dan alle rust en tijd om de kinderen die er nog zijn aandacht te geven en om met de ouders te praten over de afgelopen dag.

Onze ervaring is dat de meeste kinderen al vóór 17.30 uur zijn opgehaald.

Door onze werkwijze blijven de kinderen de gehele dag op hun eigen stamgroep en hoeft er niet geschoven te worden.

November 2020: We werken op dinsdag op het Tovervisje met een groep van 13 kinderen en drie pedagogisch medewerkers. Alle andere dagen en groepen hebben 11 of 12 kinderen, en twee pedagogisch medewerkers.

In november 2020 vallen deze momenten als volgt:

	Wonderschelp	Toervisje
maandag	12.45 - 13.15	12.45 - 13.15
dinsdag	12.45 - 13.15	12.45 - 13.15
woensdag	12.30 - 13.00	12.45 - 13.15
donderdag	12.45 - 13.15	12.45 - 13.15
vrijdag	12.30 - 13.00	12.45 - 13.15

6. De ontwikkeling van het kind

Mentorschap

Elk kind heeft een mentor: een pedagogisch medewerker die het kind op de groep heeft. Doel van dit mentorschap is om een kind nog beter te kunnen volgen in zijn ontwikkeling en de communicatie hierover naar ouders en collega's eenduidig te laten verlopen. Wanneer er zich vragen op een bepaald ontwikkelingsgebied voordoen, zijn

we ook beter en sneller in staat om hierop te reageren. De ontwikkeling van het kind wordt samen met de ouders gevolgd.

Het mentorschap is een wettelijke verplichting, we voldoen op dit gebied dan ook aan deze verplichting.

Jaarlijks worden er oudergesprekken gehouden. Ouders kunnen zich inschrijven voor een gesprek met de mentor. Deze gesprekken duren 20 minuten. Tussentijds is er altijd gelegenheid om een extra gesprek in te plannen.

Ouders krijgen voor de start bij Piggelmee van de directie te horen wie hun mentor is. Mocht er een wijziging van mentor nodig zijn, bijvoorbeeld door het wijzigen van de opvangdagen, dan informeren we de ouders daar tijdig over.

Kindvolgsysteem

Het is van belang om de ontwikkeling van het kind goed te volgen. We zeggen immers dat we hen willen helpen om een stapje verder te komen. We moeten dan wel goed in staat zijn om te zien waar het kind staat in zijn/haar ontwikkeling. Daarvoor maken we gebruik van een kindvolgsysteem. Dit systeem is dus niet bedoeld als een soort rapport, maar om te zien waar het kind precies zit en hoe we het beste kunnen aansluiten met de activiteiten die we aanbieden.

Sinds april 2016 gebruiken we het kindvolgsysteem **KIJK!** voor 0 tot 4 jarigen. Kijk! is een instrument voor het in kaart brengen van de ontwikkeling van kinderen en het ontwerpen van een daarop afgestemd ontwikkelingsgericht activiteitenaanbod.

Kinderen worden gedurende de periode bij Piggelmee geobserveerd in verschillende dagelijkse situaties. We richten ons daarbij op met name de spraakontwikkeling, de spelontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling, de cognitieve en motorische ontwikkeling. Met deze methode kunnen wij de ontwikkeling van kinderen goed in kaart brengen. Onze medewerkers zijn getraind om met KIJK! te werken en worden indien nodig ondersteund door de directie.

Vanaf 2 jaar en 4 maanden worden de observaties halfjaarlijks verwerkt in een registratie en worden de "KIJK-lijnen" door de mentor ingevuld. De laatste registratie vindt plaats met 3 jaar en 10 maanden en wordt aan de ouders meegegeven. Indien gewenst is er ook nog een mondelinge toelichting, middels een gesprek met de mentor.

De Stoklandschool werkt ook met KIJK! Hiermee is een doorgaande lijn makkelijk te realiseren. We sturen onze gegevens na toestemming van de ouders digitaal door naar de Stoklandschool (zie ook onder "Doorgaande lijn naar de basisschool").

Als we bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind signaleren bespreken we dit met de ouders. We kunnen indien nodig doorverwijzen naar passende instanties voor verdere ondersteuning. Ook kunnen wij, met toestemming van de ouders, het kind bespreken met het CMD (Centrum Maatschappelijke Dienstverlening), of in het Zorg Advies Team (ZAT) van de basisscholen.

Werken met thema's

Piggelmee is in haar werkwijze altijd volledig gericht geweest op de brede ontwikkeling van het kind. We maken daarbij gebruik van een praktische onderlegger, in de vorm van een speels totaalprogramma voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar, Uk en Puk.

Uk & Puk is een gecertificeerd programma voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Met de impulsen die het gebruik van een voorschoolse methode met zich meebrengt, wordt een betere aansluiting met de basisschool gerealiseerd.

Een aantal keren per jaar staat één thema centraal, dat dicht bij de belevingswereld van het kind ligt. Voorbeelden zijn: Dit ben ik, Wat heb jij aan vandaag? en Ik en mijn familie. Spelenderwijs ontwikkelen kinderen hun spraak en taal; er wordt een appel gedaan op hun sociaal-emotionele vaardigheden, hun motoriek (fijn en grof) en zintuigen en er wordt een basis gelegd voor het begin van rekenen. De speelse activiteiten zijn in de grote kring of in kleine groepjes waarbij de eigen inbreng van het kind essentieel is. Binnen de activiteiten wordt er vanzelfsprekend gekeken naar het verschil in ontwikkelingsniveau van de kinderen.

We vinden het belangrijk om Uk & Puk op een natuurlijke manier te verweven in onze eigen manier van werken. Wanneer het kind zich veilig en vertrouwd voelt bij Piggelmee en volledig gezien wordt in zijn ontwikkeling, zal het door het aanbieden van de speelse activiteiten nog meer (spel)plezier hebben en zich nog optimaler kunnen ontwikkelen.

Meer informatie is te vinden op www.ukpukvve.nl.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Sinds augustus 2018 is Piggelmee geen officiële VVE-locatie meer. De regels rondom VVE worden per 2020 aangepast. Kinderen met een VVE-indicatie mogen dan 16 uur per week komen, met een maximum van 6 uur per dag. Binnen onze reguliere dagopvang is dit moeilijk te realiseren. Na overleg met de gemeente is dan ook besloten dat de opvang van kinderen met een VVE-indicatie met name binnen het Peuterwerk zal gaan plaatsvinden. Wel willen we benadrukken dat we op dezelfde manier blijven werken.

Doorgaande lijn naar de basisschool

Een doorgaande lijn in de vorm van een doorlopend VVE-programma van voorschoolse voorzieningen naar groep 1 van de basisschool, levert een betere startpositie op voor een kind. Wanneer kinderen in groep 1 instromen, hebben zij al een hele ontwikkeling doorgemaakt. De basisschool kan dan gebruik maken van de observaties en registraties van het kinderdagverblijf.

Wij werken hierin samen met de basisschool waarbij we in het gebouw zitten, de Stoklandschool. We proberen samen met hen de doorgaande lijn te optimaliseren. Kinderen die naar de Stokland gaan, worden op dit moment "warm" overgedragen middels een gesprek tussen de mentor van het kind en de verantwoordelijke leerkracht van de onderbouw.

Daarnaast hebben we een drie-maandelijkse afstemming op het gebied van thematisch werken. We werken daarnaast aan een brede visie op dit onderwerp, samen met de Stoklandschool en Korein (aanbieder Peuterspeelzaalwerk en Buitenschoolse Opvang).

Naast de "warme" overdracht, dragen we de gegevens van ons kindvolgstysteem KIIJK! digitaal over.

Gedurende de laatste maanden van een kind op het kinderdagverblijf, proberen we het kind voor te bereiden op de overstap naar de basisschool. Als er activiteiten op de Stoklandschool zijn, mogen de oudste Piggelmeetjes daarbij aanwezig zijn. Ook lopen

we af en toe bij de school binnen om een kijkje te nemen of om materialen te lenen. Kinderen komen op die manier ook al in contact met de nieuwe leerkracht en leren de ruimten van hun nieuwe school kennen. Dit doen we ook met de buitenschoolse opvang.

Ook met de andere basisscholen in Son hebben we contact bij de overdracht. We geven de ouders in dat geval een uitdraai mee van alle gegevens uit KIIK!

7. Oudercontact

Een voorwaarde om het pedagogisch beleid zo optimaal mogelijk uit te voeren is **een duidelijke en positieve communicatie** met ouders. De communicatie met ouders is van groot belang om de kinderen zo optimaal mogelijk te kunnen begeleiden. Zij kennen hun kind het allerbeste en blijven ook altijd verantwoordelijk voor de opvoedingskeuzes. Wanneer kinderen voelen dat er een goede relatie tussen

pedagogisch medewerker en hun ouders is, zal het zich ook meer vertrouwd op het kinderdagverblijf voelen. De zorg voor en begeleiding van hun kind delen de ouders gedeeltelijk met het kinderdagverblijf. We hechten om al deze redenen aan een goed contact met ouders.

De communicatie met de ouders begint al bij de allereerste **rondleiding**. We vinden het fijn als ouders een keer bij Piggelmee geweest zijn voordat ze zich inschrijven. Het is prettig om elkaar gezien te hebben, te weten wat de verwachtingen van ouders omtrent de opvang zijn en te vertellen wat onze visie en manier van werken is. Zo'n eerste kennismaking met de ouders plannen we vaak in de avond of in het weekend. Dit om de groep niet te storen en zo rustig van gedachten te kunnen wisselen.

Als ouders zich na dit bezoek inschrijven is er contact (telefonisch of per mail) over de mogelijkheden van plaatsing. Ongeveer een maand voorafgaand aan de plaatsing vindt **een huisbezoek** plaats van de directie en zo mogelijk de toekomstige mentor van het kind. We nemen dan de laatste dingen door en bespreken hoe we het kind het beste kunnen laten **wennen** bij Piggelmee.

Afhankelijk van wat ouders graag willen en waar zij zich prettig bij voelen en het belang van het kind, worden de wemmomenten ingepland. Over het algemeen is dat een paar uur in de week voorafgaand aan de eerste dag, zodat kind en ouders al kennis kunnen maken met de groep en de pedagogisch medewerkers. Ouders zijn dan soms nog niet aan het werk en vinden het prettig om het kind de eerste keer te brengen als ze nog thuis zijn.

Voor de uren "wennen" worden geen kosten in rekening gebracht. Kinderen die komen wennen tellen gewoon mee voor de beroepskracht-kind-ratio.

Tijdens de **breng- en haalmomenten** bestaat altijd de mogelijkheid tot het uitwisselen van informatie. De schriftelijke informatie over het welzijn van een kind vinden de ouders in het schriftje dat tot de eerste verjaardag tijdens elk bezoek aan het kinderdagverblijf wordt bijgehouden. Voor kinderen ouder dan één jaar houden we gedurende de dag bij wat het heeft gegeten en of en hoe lang het heeft geslapen.

Jaarlijks is er de mogelijkheid om in te schrijven voor een **oudergesprek** met de mentor van het kind. Er is voor ouders altijd de mogelijkheid om een apart gesprek aan te vragen met een van de pedagogisch medewerkers. Ook is de directie regelmatig aanwezig in het kinderdagverblijf en ook werkzaam op de vloer. Zij is ook altijd telefonisch en per e-mail te bereiken.

KDV Piggelmee heeft een **website**, www.kdvpiggelmee.nl, waarop ouders in een afgeschermd omgeving op de hoogte gehouden worden van gebeurtenissen op het kinderdagverblijf en waarop foto's te zien zijn. Ook is hier informatie over het team en over de oudercommissie terug te vinden. Naast de website plaatsen we wekelijks foto's op een afgeschermd app, "Klasbord".

Wanneer ouders niet tevreden zijn en dit niet opgelost krijgen met direct betrokkenen kan er een klacht worden ingediend. Piggelmee is aangesloten bij de **Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen**. De procedure staat beschreven in het Informatieboekje.

8. Praktische informatie

Plaatsing

Na het eerste bezoek kan het inschrijfformulier worden ingezonden. Dan wordt bekeken in hoeverre de plaatsing gerealiseerd kan worden. Voordat de definitieve plaatsing een feit is, vindt er een intakegesprek plaats bij het gezin thuis met de directie en (indien al bekend) de toekomstige mentor van het kind. In dit gesprek is een verdere kennismaking mogelijk en een zo volledig mogelijke informatie-uitwisseling over enerzijds het kind en anderzijds het kinderdagverblijf.

Bij plaatsing op de wachtlijst worden de ouders tussentijds via email op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De directie blijft altijd de eindbeslisser bij het toekennen van een kindplaats. Broertjes en zusjes hebben voorrang bij plaatsing.

Extra dagdelen en ruilen

Het is mogelijk om een extra dagdeel voor uw kind af te spreken. Dit kan echter alleen wanneer er op die dag een plaatsje voor uw kind is. De verhouding tussen pedagogisch medewerkers en kinderen moet voldoen aan de zgn. beroepskracht-kind ratio. Extra dagdelen worden in rekening gebracht.

Het ruilen van dagdelen is niet mogelijk.

Opzegging

Wanneer het kind de leeftijd van 4 jaar bereikt, eindigt de kinderopvang. Het tussentijds opzeggen van de kinderopvang dient een maand van te voren te gebeuren. De opzegging kan ingaan op iedere dag van de maand.

Tijdelijke afwezigheid

Tijdens vakanties en ziekte worden de kosten voor kinderopvang volledig doorberekend. Wanneer een kind langer ziek is, vindt er overleg over de kosten plaats met de directie.

Ziekte

Bij ziekte kan het kind niet naar het kinderdagverblijf komen. Pedagogisch medewerkers en de ruimte zijn niet ingesteld op de verzorging van zieke kinderen. Een ziek kind besmet andere kinderen en is het meest op zijn gemak thuis. Het is belangrijk om pedagogisch medewerkers op de hoogte te stellen wanneer het kind niet komt en, i.v.m. besmettelijkheid, eventueel van de aard van de ziekte.

Kinderen kunnen niet naar het kinderdagverblijf worden gebracht (of moeten worden opgehaald) bij:

- a) Besmettelijke ziekten. Kinderdagverblijf Piggelmee volgt de richtlijnen van de GGD. Het kan hier om een kinderziekte gaan, maar ook ernstige diarree of krentenbaard
- b) Koorts, bij een temperatuur van 38.5 of hoger.
- c) Algehele malaise zonder dat hier een duidelijke oorzaak voor is.

Wanneer het kind tijdens de dag verschijnselen zoals hierboven vertoont, worden ouders hiervan direct in kennis gesteld en wordt het kind opgehaald. Bij een ongeval of om een andere dwingende reden zal de huisarts of spoedhulp worden ingeschakeld. Ook hier worden de ouders direct van op de hoogte gebracht.

Nawoord

In dit plan hebben wij onze pedagogische visie omschreven, en hoe deze is uitgewerkt aan de hand van pedagogische subdoelen. Daarna hebben we aangegeven hoe we deze doelen willen bereiken, waarbij de stamgroepen, het team en het gebouw een belangrijke rol vervullen.

Ook de communicatie naar en met ouders is van groot belang. Samen staan we immers voor het belang van een goede ontwikkeling van het kind.

Dit pedagogisch beleidsplan is ontwikkeld na discussie met directie, pedagogisch medewerkers en de pedagogisch coach (Lotte de Haas). Er zijn woorden gevonden voor de manier van werken die binnen kinderdagverblijf Piggelmee als zo belangrijk wordt ervaren.

Deze manier van werken is door ervaring en ontwikkeling van pedagogisch medewerkers en door veranderingen binnen het werkterrein van de kinderopvang geen statisch gegeven. Regelmatig wordt het pedagogisch beleidsplan samen met het team opnieuw bekeken, geëvalueerd en indien nodig aangepast. Ook wordt het plan voorgelegd aan de oudercommissie.

Dit plan en de praktische informatie geeft een indruk van de manier van werken van Kinderdagverblijf Piggelmee. Het belangrijkste is dat een kind zich bij ons thuis gaat voelen en dat het de ruimte krijgt om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. We hopen daarnaast dat een kind bij ons heel veel speelplezier heeft.

Wanneer er vragen zijn naar aanleiding van deze informatie dan kunnen deze gesteld worden aan pedagogisch medewerkers of directie.

Kinderdagverblijf Piggelmee
Jupiterstraat 1
5694 TG Breugel
Tel 0499-473556
www.kdvpiggelmee.nl
info@kdvpiggelmee.nl

Directie:
Annemiek Wilhelm
tel. 06-51495860
annemiek@kdvpiggelmee.nl